

Maaeluministerium
Lp. Ain Soome

Haapsalu 12.06.2020
Meie: 2020/90

Avaldus Läänemaa kalanduspiirkonna tegevusstrateegia 2015-2025 muutmiseks

Palun muuta Läänemaa Kalanduspiirkonna tegevusstrateegia 2015 – 2025 rahatuskava järgmises osas.

Kalasadamate ja lossimiskohtade uuendamine 30% vahenditest.

Kalandustoodete töötlemine ja otseturustamine 28.8% vahenditest.

Majandustegevuste mitmekesistamine 28.6% vahenditest.

Kalavarude taastootmine ja kudealade taastamine 2.6% vahenditest.

Kalandus/merendus traditsioonide edendamine 10% vahenditest.

Võrdlus kehtiva jaotusega.

Strateegiatelg	Kehtiv jaotus	Uus jaotus	muutus
Kalasadamate ja lossimiskohtade uuendamine	30%	30%	0%
Kalandustoodete töötlemine ja otseturustamine	30%	28.8%	-1.2%
Majandustegevuste mitmekesistamine	27%	28.6%	+1.6%
Kalavarude taastootmine ja kudealade taastamine	3%	2.6%	-0.4%
Kalandus/merendus traditsioonide edendamine	10%	10%	0%

MTÜ Läänemaa Rannakalanduse Selts on korraldanud 6 taotlusvooru kus on toetus määratud 108 taotlusele summas 2 602 526.35 eurot. Projektitoetuste vahendite jäägid praegusel hetkel on 3464.53 eurot, sestap keskendub strateegia rahastamiskava muudatus peaaesjalikult ühinguale eraldatud lisavahenditele summas 496 599.66 eurot.

Lisavahendite muutuse võrdlus kehtiva jaotusega.

Strateegiatelg	Kehtiv jaotus	Vahendid	Uus jaotus	vahendid	muutus
Sadamate ja lossimiskohtade uuendamine	30%	148979.90	30%	148979.90	0
Kalandustoodete töötlemise ja otseturustamine	30%	149979.90	23%	114217.92	-34761.98
Majandustegevuste mitmekesistamine	27%	134081.91	37%	183741.87	49659.97
Kalavarude taastootmise ja kudelade taastamine	3%	14897.99	0	0	-14897.99
Kalandus/merendus traditsioonide edendamine	10%	49659.97	10%	49659.97	0

Strateegiamuudatuse eesmärgiks on projektivahendite võimalikult efektiivne kasutamine ning vahendite suunamine strateegiatelgedesse kus vahendite puudujääk on kõige suurem.

Kalavarude taastootmise ja kudealade taastamise strateegiatelg

Ühingu üldkoosolek soovib lisavahendites tekkiva summa 14 897.99 eurot suunata majandustegevuste mitmekesistamise strateegiatelge. Seisuga 2020 on kalavarude taastootmise ja kudelade taastamise strateegiatelge esitatud 1 toetustaotlus summas 81 165.03 eurot, jääk mis jääks lisavahenditest strateegiatelge on liiga väike, selleks et ellu viia suurema mõjuga projekte, samuti ei näe ühing potentsiaasleid taotlejaid. Strateegiamuudatust tegemata tekib oluline oht, et summa jääb sootuks kasutamata.

Hinnang strateegiatelje eesmärkide saavutamisele

MTÜ Läänemaa Rannakalanduse Selts seadis eesmärgi sihtasemeks:

1. Kaardistatud on olulised kudealad
2. Algatatud ja ellu viidud on vähemalt 1 kalanduspiirkonnale oluline kudeala taastamise projekt.

Mõlemad sihtasemed on saavutatud ja strateegias püstitatud eesmärgid täidetud 100%.

Kalandustoodete töötlemise ja otseturustamise strateegiatelg.

Ühingu üldkoosolek soovib lisavahendites tekkivast summast 7% (34 761.98 eurot) suunata täiendavaks projektide rahastuseks majandustegevuste mitmekesistamise strateegiatelge. Seisuga 2020 on kalandustoodete töötlemise ja otseturustamise strateegiatelge esitatud kokku 51 toetustaotlust summas 1 022 476 eurot. Rahastatud on 37 (72,5%) toetustaotlust summas 779 595 (76,3%) eurot. Perioodi jooksul on strateegiatelge esitanud toetustaotluse 31 erinevat juriidilist isikut, vaid 4 (13%) on taotlejad kes ei ole üldse kalandustoodete töötlemiseks toetust saanud. Üldse mitte toetust saanud taotlejatest 2 on korduvalt saanud projektide hindamise komisjonilt oma taotlusele hindepunktiks alla 3 punkti mis ei võimalda neid üldse paremusjärjetusse asetada, 2 taotleja puhul on projektide tegevused kala töötlemise, säilitamise või otseturustamisega olnud väga kaudsed. Valdav osa 27 (87%) taotluse esitanud juriidilistest isikutest on toetuse ühingu poolt saanud, seega konkurents toetusvahenditele strateegiateljes on mõõdukas ning vahendite vähendamine summas 34 761.98 eurot konkurentsi oluliselt ei suurenda.

Hinnang strateegiatelje eesmärkide saavutamisele.

MTÜ Läänemaa Rannakalanduse Selts seadis eesmärgiks, et aastaks 2025 on:

1. Kohapealne kala töötlemine kasvanud, sh seni vähe väärtustatud, kuid perspektiivsete kalaliikide osas.

Eesmärgi 1 tulemusnäitajaks on: peamisest kalaliikidest (ahven, lest, haug) on kohapeal töödeldud 50%. Seni vähe väärtustatud, kuid perspektiivsetest kalaliikidest (särg, koger, nurg) on kohapeal töödeldud 20%.

Algtase 2015	Sihtase 2025	2019 saavutatud tase
2013 aastal müüdi töödelduna. Ahven 10,2%, lest 12,5%, haug 2,6% Läänemaa kalurite saakidest. Särge, kokre, nurgu töödelduna ei müüdnud.	Ahvenast, lestast ja haugist müüakse 50% töödelduna. Särjest, kogrest ja nurust 20%	Müüdi töödelduna Ahven 8,35%, Lest 93,28%, haug 10,35%, Särge 5,17%, koger 2,85%

Ühtekokku müüsid Läänemaa kalanduspiirkonna ettevõtjad 2019 aasta seisuga töödelduna 49 809 kg erinevaid kalaliike. Küsitleti 19 ettevõtjat, kes perioodil on kasutanud kalandustoodete töötlemise ja otseturustamise suuna toetusmeedet, tagasisidet andis 9 ettevõtjat. Töödeldud kala müük liigiti oli järgmine:

Liik	Lossimine 2013	Töödeldi 2013	Lossimine 2019	Töödeldi 2013
Ahven	58 468 kg	5963 kg	173 836 kg	14 507 kg
Lest	32 424 kg	4053 kg	12 627 kg	11 778 kg
Haug	37 528 kg	1000 kg	22 718 kg	2352 kg
Särge	16 134 kg	0 kg	17 421 kg	900 kg
Koger	16 364 kg	0 kg	13 012 kg	371 kg
Räim	138 455 kg	0 kg	192 224 kg	8580 kg

Kõikides liikides osas on töödelduna müüdnud kala hulk olulisel määral suurenenud. Lisaks sellele müüdi töödelduna angerjat (857 kg), siiga (2841 kg), forelli (2248 kg), latikat (2102 kg), linaskit (474 kg), räabit (1266 kg), tuulehaugi (1342 kg), vimba (44kg), säinast (68 kg). Mitmete kalaliikide osas nagu angerjas, siig, latikas, tuulehaug oli töödelduna müüdnud kala kogus mitmekordselt suurem kui oli liigi lossimine kalanduspiirkonnas, sestap on hea põhjus arvata, et kalatöötledajad soetavad oma tooraine teistest piirkondadest.

Hinnang eesmärgi 1 saavutamisele – Eesmärk on saavutatud osaliselt, strateegias märgitud kalaliikide osas on töödelduna müüdnud kala osakaal märkimisväärselt kasvanud. Küll aga tuleb tõdeda, et eesmärgi möödiku valik on ebaõnnestunud. Oluline osa projektidest on veel lõpetamata ning osad ettevõtjad ei ole tegevusi veel alustanud, seega paranevad tulemused veel kindlasti.

1. Piirkonnas on toimiv tulundusühistu.

Eesmärgi 2 tulemusnäitajaks on: Loodud on püügist müügini ühistuline ettevõtte, mis haldab transporti, toodete säilitamist, töötlemist ja müüki ning millel on jaemüügi punktid Haapsalus ja Tallinnas. Vähemalt 30% Läänemaa rannakalurite poolt püütud kalast (v.a räim) turustatakse läbi ühistulise ettevõtte.

Algtase 2015	Sihttase 2025	2019 saavutatud tase
Ühistulistel alustel tegutsev ettevõtte puudub	Loodud on ühistulisel alustel toimiv ettevõtte mida kontrollivad Läänemaa rannakalurid.	Ühistulisel alustel toimivat ettevõtet loodud ei ole. Kala turustamist läbi ühistulise ettevõtte ei toimu. Jaemüügi punkte Haapsalus ja Tallinnas loodud ei ole.

Hinnang eesmärgi 2 saavutamisele – eesmärki ei ole saavutatud. Läänemaa kalurkond küll teadvustab ühistulise tegevuse vajadust, kuid käivitamiseni ei ole jõutud. Tõenäoliselt on ühing võtnud endale liiga ambitsioonika eesmärgi mille saavutamiseks ei ole ühikul piisavalt vahendeid ja oskusi. Suure tõenäosusega vajab eesmärgi saavutamine teistsuguseid sekkumispoliitika kui on Läänemaa Rannakalanduse Seltsil pakkuda.

Majandustegevuste mitmekesistamise strateegiatelg

Ühingu üldkoosolek soovib lisavahendites suurendada 10% (49 659.47 eurot) majandustegevuste mitmekesistamise strateegiatelje vahendeid. Seisuga 2020 on majandustegevuste mitmekesistamise strateegiatelge esitatud kokku 62 toetustaotlust summas 1 141 300 eurot. Rahastatud on 35 (56%) taotlust, summas 702 474 (61%) eurot. Perioodi jooksul on taotluse esitanud 29 erinevat juriidilist isikut, 12 (41%) juriidilist isikut on jäänud korduvalt toetuseta, põhjuseks alati vahendite lõppemine strateegiateljes. Majandustegevuste mitmekesistamise strateegiatelg on kõige teravama konkurentsiga tegevussuund ning vahendite lisamine strateegiatelge on igati põhjendatud.

Hinnang eesmärkide saavutamisele.

MTÜ Läänemaa Rannakalanduse Selts seadis eesmärgiks, et aastaks 2025:

1. Kalanduse välised lisategevused tagavad kaluritele aastaringse sissetuleku.

Eesmärgi 1 tulemusnäitaja on: 25 kalurile on loodud eeldused aastaringseks toimetulekuks ettevõtjana.

Algtase 2015	Sihttase 2025	2019 saavutatud tase
15 kalandusettevõtjat on toetusega välja arendanud tegevust mitmekesistavad teenused või parendanud olemasolevaid teenuseid	Vähemalt 25 kalurit on välja arendanud ühe või mitu tegevust mitmekesistavat teenust või parendanud juba osutatavaid teenuseid.	5 kalandusettevõtjat on parendanud juba osutatavat teenust. 12 kalandusettevõtjat on alustanud uute teenuste pakkumist.

Perioodil kasutasid EMKF meetme toetust oma majandustegevuste mitmekesistamiseks 17 ettevõtjat (äriühinguid 13 ja FIEsid 4). Kalandusettevõtjate arv kes on kalapüügi kõrval hakanud tegelema muu majandustegevusega on tõusnud 27 kalandusettevõtjani, seega sihttase aastaks 2025 on väga suures osas täidetud. Kõik EMKF meetme toetust kasutanud ettevõtjad on ajaloolise kalapüügiõiguse omanikud ning saavad suuremal või vähemal määral kalapüügist. Peamised tegevussuunad kus kalurid oma majandustegevust arendasid on: majutus, mere ja loodusturismi teenuste

pakkumine, metsandus, roovarumine ja rookatuste ehitus, mesindus, toitlustus, puusepatööd ja saematerjali tootmine, püüniste ehitus ja väikelaevade hooldamine. Oluliselt on paranenud ka toetust kasutanud ettevõtete majandustulemused. Majandustegevuste mitmekesistamiseks toetust kasutanud ettevõtjatest palgatööl käib ainult 3 isikut, ülejäänud saavad oma sissetuleku ettevõtlusest.

Kokkuvõtlikult

Läänemaa kalanduspiirkonna tegevusstrateegias 2015-2025 algselt planeeritud rahastamise kava on suhteliselt hästi õnnestunud ning muudatused on suhteliselt väikesed. Rahastamise kava on taganud kõikides tegevussuundades (v.a majandustegevuste mitmekesistamine) mõõduka konkurentsi, mis on võimaldanud välja valida parimad projektid. Strateegias püstitatud eesmärgid on suures osas saavutatud. Strateegia rahastamise kava muutmine aitab kaasa:

1. Projektivahendite efektiivsemale kasutamisele, muudatusega välditakse olukorda kus mõnes strateegiateljes võiksid vahendid kasutamata jääda.
2. Muudatus leevendab vahendite teravat puudujääki majandustegevuste mitmekesistamise strateegiateljes.
3. Muudatus loob eeldused, et laieneb kasusaajate hulk EMKF meetmest, sest taotlusi on esitatud kõige enam majandustegevuste mitmekesistamise strateegiatelge.

Muutmisavalduse alus: MTÜ Läänemaa Rannakalanduse Seltsi üldkoosoleku otsus nr 28 (05.06.20)

MTÜ Läänemaa Rannakalanduse Selts
Tegevjuht
Margus Medell